

BEDŘICH SMETANA

VIOLA

KOMICKÁ OPERA

podle Shakespearovy veselohry „Večer tříkrálový“

(ZLOMEK)

Slova napsala

ELIŠKA KRÁSNOHORSKÁ

Klavírní výtah se zpěvy upravil

JAN MALÁT

Úvodní slovo napsal Otakar Hostinský

III. (I. samostatné) vydání

Podle původních rukopisů přehlédl

František Bartoš

HUDEBNÍ MATICE UMĚLECKÉ BESEDY

V PRAZE 1946

(958)

OSOBY

(Podle rukopisného libreta Elišky Krásnohorské. Rozvržení hlasů podle poznámek Smetanových. Údaje tištěné kursivou se týkají zlomku, Smetanou komponovaného.)

<i>Orsino, vévoda Illyrský</i>		<i>tenor</i>
<i>Viola</i>	} <i>blíženci</i>	<i>mezzosoprán</i>
<i>Sebastian</i>		
Olivie, bohatá hraběnka		<i>mezzosoprán</i>
Zeman Tobiáš, strýček Olivii		<i>baryton</i>
Zeman Ondřej, přítel Tobiášův		<i>tenor</i>
Malvolio, domácí správce	} u Olivie	<i>baryton</i>
Marie, komorná		<i>soprán</i>
Šašek		<i>baryton</i>
<i>Antonio, kapitán lodi</i>		<i>bas</i>
<i>Marko, starý rybář</i>		<i>bas</i>

Družina knížecí, velmoži a hodnostáři; stráže a sluhové, *lid* městský a *přímořský*,
rybář a rybářky, atd.

Dějiště: pobřeží a hlavní město Illyre.

Poznámka.

Pěvkyně, jež představuje Sebastiana a Violu, po prvním vystoupení co Sebastian (1. jednání, výstup 2.) rychle přehodí přes mužský šat ženský oděv cestovní, v němž pak vystoupí co Viola. V pozdějších výstupech může pro bezpečnější porozumění veškerého obecnstva Sebastian lišit se od Violy krom mužnějším vystoupením a smělejšími pohyby ještě jakousi nápadnou maličností na oděvu, ku př. barvou péra na klobouku nebo jiným neznámým rozdílem. V posledním výstupu 3. jednání představuje Sebastiana nemá osoba co možná Viole nejpodobnější.

Viola

Jednání I.

(Skalnatá krajina na břehu mořském; v pozadí mezi skalisky průhled na moře, kde jest viděti ve vzdálenosti loď vichrem zmlitanou. Na skále v pravo plápolá oheň, jež podněcuje Marko; pod skalou chaloupka Markova. Rybáři, rybářky i jiní přímořané stojí rozptýleni dílem na skalách, dílem mezi nimi a pohlížejí s ustrnutím na loď. Noc, blesky a bouře.)

Výstup 1.

Bedřich Smetana

Molto allegro, vivo

Piano Accompaniment: *ff sf*, *ff*, *sf*, *sf*, *cresc.*, *f*

Women's Choir (Sbor ženský): *ff*
 Soprán: *ff*
 Alt.: *ff*

Men's Choir (Sbor mužský): *ff*
 Tenor: *ff*
 Bas.: *ff*

Lyrics:
 v zá-ři ble-sku
 Hle, v zá-ři ble-sku do ska-lin se že-ne loď!
 Hle, v zá-ři ble-sku do ska-lin se že-ne loď!
 v zá-ři ble-sku Vše-mocný

Jen ty ji, jen ty ji, jen ty ji
 Vše-mocný tam na ne-be-sku, ty, jen ty ji vysvo-bod'; jen ty ji
 tam na ne-be-sku, ty, jen ty, jen ty ji vysvobod'! Jen ty ji

12. scherzoso, ma p
 espressivo

Più mosso. sempre fe più moto
 vy-svo - bod'! Při každém - již ble - sku
 vy-svo - bod'! Při každém již
 sempre fe più moto

14. Più mosso. sempre fe più moto 16.
 sf sf sf

rá - zu skalám blíž - - - - - ji mož-no zřít!
 blíž - - - - - ji mož-no zřít!
 ble-sku rá - zu blíž ji mož-no zřít!

blíž - - - - - ji mož-no zřít!
 18. rinfz sf sf

sf Bě - da jí! teď le - tí v zká - zu, *pp* spá - sou

Bě - da jí! teď le - tí v zká - zu, *pp* spá -

pp *dolcissimo* *pp*

20 22

Red.

Marko (volá se skály): *Animato.*

Lod', loď ztra - ce - na!

cresc. div jen mů - že být.

cresc. *cresc.* sou div jen mů - že být.

cresc.

24.

cresc. *sf* *sf*

Red.

a la forza

Již, již na ska - li - sko ji dra - vé vl - ny vra - zi - ly.

26. 28.

Red. *Red.* *Red.* *Red.*

Marko (sestupnje):

sf Nuž, my jsme blí-zko, by to noucích jsme

O ne-be-sal

O ne-be-sal

O ne-be-sal

30. *sf* *sf* Timp. *f* Timp. *sf*

spa-si-li. Co ži-vo-tů tam ve sko-nu! Kdo muž,

34. *sf* *f* *f*

36. *f* *f*

ff *ff* (Odehází spěšně do pozadí, kde rybáři vstoupí za Markem do člunu a) spěj rychle do člunu!

38. *ff* *fffz* 40.

odplují. Ostatní odcházejí na skály v pravo, ukazujíce na moře a jevíce úžas i dychtivost; tak odejdou všichni 42. 44.

po skalách za jeviště. Oheň na skále uhasne, bouře se tiší)

espressivo

dim alp

cantando

Výstup 2.

Popředím v pravo vstoupí Sebastian a Antonio.

Sebastian (rozhlíží se tesklivě):

Můj o - chrán - ce, kde jsme to?

Antonio

To il - lyr - ský jest břeh,

kde jmé-no mé — jest kle-to a za-ká-zán mi

62. 64. *cresc.*

(s hořem)
dech. Pro spo-ry o-tců naších můj zmar si kní - - že

66. 68. 70. *sf* *f*

prál, a z kra-jů nad vše draž-ších, nad vše

72. 74. *cresc.* *agitato*

draž-ších mne vy-štvál, vy-štvál vci-zi dál.

76. 78. *ff con forza e rit.* *rit sf* *sf* *sf*

Sebast. (s živým dojetím)
Tož k ně-mu spěj, k ně-mu spěj! Má

80. 82. *mf* *schertoso* *sf* *p* *dim.*

zná ti tvou věr - nou ne - vi - nul On lá -

84. 86.

p *f*

- - sku svou ti vrá - tí a dra - hou, a dra - hou

88. 90.

sf *sfz* *p*

Antonio (chopí se důvěrně a radostně ruky Sebastianovy):

o - tci - nu. Mé dí - tě, při - stup k ně - mu a

92. 94.

sf *suave* *p dolce*

zjev mu, nes můj žal, by k sr - dci smí - re - né - mu

96. 98.

rinforz. *sf*

Seb. (dětině obejmě Antonia):

mne o - pět po - vo - lal. Jak sla - stno

100. 102.

cresc. *f* *sf* *dim.*

vy - pl - ni - ti té tu - žby la - ho - du, o - chrán - ci své - ho

104. 106.

Ant.
zi - tí za - chrá - nit svo - bo - du! Pros,

108. 110.

con sentimento

pros, by dal pá - trat bdě - le všech bře - hů pu - sti - nou, snad o - bejmeš zas vře - le

112. 114.

Seb. (vytrhne se zoufale z náručí Antoniova):
svou se - stru je - di - nou. O vzdal se, o ne - klam, ty na - dě - je

116.

f *ad.* * *ad.* * *ad.* *

svü - dnál Ty's krá - sná, ach krá - sná, a

118. 120.

m.s. *ad.* * *ad.*

espress.

pra - vda tak tru - dná, Vi - o - ly již ne - u - zřím

122. 124.

* *ad.* *

na vě - ky! Svě - rá - mě, to sně - žné, ach

dotcissimo

pp *f*

126. 128.

cresc.

vzpí - - - na - la po mně, já zřel jsem ji

cresc. *poco a poco accelerando*

cresc. *accelerando*

130.

z - dál - - - ky, jen - ru - ka ma - lo - mě,

132. *marc.* 134.

f *sf*

(Ant. blíží se mu a chce jej konejšit, Sebasti. Meno allegro. Ant.)

ff *no* však nedbá naň *sf*

Ant.

já zřel jsem, jak zmi - ze - la na vě - ky! Dou - fej,

136. 138.

ffrinz *sf* *dimin.* *p sempre dim.*

* *ad.* *

že ji ne - be za - chrá - ni - lo, ja - ko te - bel (Antonio pozorně naslouchá v pravo)

140. 142.

f *p.* quasi pizz.

(šeptá:)

dolce 144. Slyš, kro - ky se blí - ží! 146.

O pr - chně - me hbi - tě, smím ku své - mu cí - li se

148.

(odejdou)

plazit jen skrytě. 150. Dř. 152. Tutti 154.

156. *dim.* 158.

160. *f* *dim.* 162. *p* 164.

Výstup 3.

Rybárky a lid vracejí se po skalách na jeviště. Člun s Markem, Violou a rybáři blíží se břehu.

Sbor (rybárky a lid):

Sopran

Již při stá-li tam pod ská - ly! Zdaž vl.ny lup jim po - přá - ly?

Alt

166. 168.

Rybář (vystupuje z člunu):

Hle, z děsné smrti hlu - bi - ny jest vy - rván ži - vot

170. 172.

Trbe

Sbor
Tenori

Rybář Jen je - di - ný? Marko: (vynáší z člunu svého omdlelou)

Bassi je - di - ný! Jen je - di - ný? Jen ta - to že - na.

174. 176. 178.

cantabile *p* *espres.*

Violu)

(položí ji na balvan mechem porostlý)

Snad mrtvo - la jen za - chrá - ně - na!

Sbor Sop. Ach u - bo - há,

Alt

180. 182.

Sbor smíšený

ach u - bo - hál To dě - va mla - dá, tak spa - ni - lá,
 Ach u - bo - hál To dě - va mla - dá, tak spa - ni - lá,
 Co zřím? kde jsem?
 jak jar - ní květ.

f *cresc.* *f* *cresc.* *f* *cresc.* *f* *cresc.*

184. 186.

f *cresc.* *f* *cresc.*

*La. * La. * La. * La. **

Più mosso
 Viola:

Co zřím? kde jsem?
 jak jar - ní květ.

Sbor (radostně)
 O - na (radostně)
 O - na (radostně)
 O - na (radostně)

f *ff* *ff* *ff*

188. 190. 192.

f *sf dimin.* *ff*

Allegro con fuoco

affetuoso

ff

0 moře ty zrá

ži-jel

ži-jel

194. 196.

dněl Ty hla-di-no svů- - dnál

198. 200.

Již pa-mětmi svi-tá, tak hrozná i tru-dnál

202. 204.

Lento

Tam bra-tr mi zhy-nul, ach, na vě-ky!

206. *dolce* 208. *espress.* *marc.* *f* *ff* *rit.*

riten.

zřím — jej, své rá — mě jak roz-pí - nal po mně, a

212. 214. 216.

sf rit.

kle-sal tam v dál - ce, ach, ru-ka-ma lo-mě, až ve hlou - bi zmizel mně

218. 220.

na vě-ky!

f **Marko:**

Vzda-lte se!

Sbor

Ach, co pra-vi? Bratra smrt jí od-na-la.

222. 224.

ff

Chci u se-be ji skrýt, chrá - nit ji a je-jím o-tcem být. 230.

226. 228.

And. * *And.* * *And.* * *And.* * *And.* *

Moderato.

Di - tě měl tak 234.

232.

Vlc. Fag.

šle-che-tný jsi zjev, vzne-še-ná snad v to-bě proudí krev, 240.

236. *con espressione possibile*

mf Viol. Cl.

mf, ma melancolico

jsem jen chu-dý kmet, však v do-mě pro-stém bu-diž v ne-ště-stí 244.

242.

mp *f*

mým dra-hým ho-stem! Slyš mou ra-du, ne-zoufej, mé 250.

246. 248.

f *cresc.* *sfz* *dim.* *rall.*

Moderato cantabile

dí - tě, bra - tr tvůj snad ži - je, snad
 252. 254.

lze mi jej ti na - vrá - tit. Ó, ne - kla - meš?
 Viola:
 256.

Mar.
 Vé - vo - da, jenž vlá - dne té - to ze - mi, blí - zko dlí.
 258. 260.

Ty při něm zů - sta - neš v če - stné o - chra - ně, až bra - tra tvé - ho
 262.

Viola: Mar.
 vy - hle - dá. Kdo jest tu vé - vo - dou? Šle - che - tník, Or - si - no
 264. 266.

jmé - no je - ho, žel, že stí - hán kru - tou ne - ho - dou!

Viola: *f ma melancolico* *ff* *rall.*

Ze jest ne - šťasten? Pak ne - o - sly - ší prosby mé. Již mu - ky mé se

ti - ší. Ny - ni však si u mne od - po - čin!

Mar. *

Rac. * Rac. * Rac. * Rac. *

Po - hled' tež, zda tvé snad kle - no - ty u - za - ví - rá ta - to skříň;

hle, toť dárek hlubin lakoty.

*) Odtud až do konce z tužkové skizy.

Viola:

Ach, co zřím? O, jak mi bol - no!

286. 288. 290.

Skříň to mé - ho bra - tra, je - ho šat v ní jest u - chy - stán -

292. 294.

zda pro mne snad?

296. 298. 300.

♯

♯

Pře - stro - jím se v něj, jen tak mi bu - de

302. 304.

vol - no hle - dat bra - tra v ci - zích kon - či - nách. Před svě - tem

306. 308.

z lásky k bra-tru bu-du pa-cho-le-tem. Tak mne u-ved'

310. 312.

kní-že-ti a za-cho-vej taj-nost mou. V to pevnou ví-ru měl

314. 316.

Mar. (Odejdou)

∞ *

318. 320. 322.

∞ *

Výstup 4.

(Orsino vstoupí s levé strany v hlubokém zamyšlení. Slunce vychází.)

324. 326.

∞* ∞ *

Orsino: V sa-motách

328. 330.

6

[simile] ∞ *

— předc nejsem sám, dé - mon můj se plí - ží za mnou,

332. 334.

po-do-bou mne vá - bí klamnou; v ten však blud již ne-ke-sám.

336.

An-dě-lem již ne-ji mým; 338v zoufalství's mne, lá - sko, vr - hla,

340.

v pe-klo muk mne's kru-tě str. hla, k ne-bi již se ne - vzpří - mím,

342.

trem.

ne-vzprímím! Sr-dce mé at' u - ny-je, 346. plamenem at' doplá - po-lá,

344. 348.

po - sled - ním pře - c - tu - kem zvo - lá - jí - me - no - tvé,

350.

(Jako ze snu)

O - li - vi - e!

352. 354.

vy - tr - žen roz - hlí - jí se ko - lem ch - ví - li

356. 358.

zamy - š - len, pak přis - tou - pí k cha - lou - pce a kle - pá na ok - no.)

360. 362.

Orsino: Mar. (vystoupí z chaloupky):

Hej, hej, sta - rý Marko, bdíš? Bůh va - ši Vých - nost pozdrav!

364. 365.